

A bekerített mutatványos telepen kétféle fajta szórakozás lenne: ingyenes szórakozások és beléptidij melletti látványosságok. Az ingyenes szórakozások, amelyeket a telep állandó alkalmazottai produkálnának, a mutatványos telep látogatói között jó hangulatot keltenének. Ilyenek volnának pl. falábu óriás, állandóan kézen író bohóc, torzítókörök, mozgó hidak és járdák, dülö hordótorony, tréfás kijáratok, összedülö padok, karikát hajtó gyermekruhás férfi, számárháton való lovaglás, stb.

A belépti díjas szórakozó helyek közül legelsősorban említem fel a kisebbfajta

állatsérdeglődés és akváriumot

egybekapcsolva lovardával és elefánton való utazással. Továbbá lövölde, iónó, csuszda, pofozógép, szerencsekerék, kör- és hajóhinta, bábszínház, amerikai kugli, horgobás, centrifugális körönd, panoptikum, barlangvasut, labirintus, mászópóznák periszkop, hullámvasut, erő-ütő, villanyozó, gyors fényképész, súlymérő automata, halászat, stb. Ezenkívül drótkötélvonat függő kosarakkal, amelyeken végig utazható az egész látványos telep. Helyet foglalna még a látványos telepen az adminisztrációhoz szükséges bódékon kívül négy-öt üres bódé, amelyekben idényenkint változó látványosságok foglalnának helyet.

Szükségesnek tartom, hogy rámutassak az egyes bevételi forrásokra és már itt hangsúlyozom azt, hogy a jóforgalmu mutatványos telep már azáltal is nagy hasznot fog hozni a városnak, hogy a hidvámjövdelem fokozódni fog és

Ujszegednek fellendülését mihamarabb be fog következni.

Az alkalmazottak természetesen a telep közelében fognak lakást keresni, miáltal az ottani lakásviszonyok is lényegesen megjavulnak. A városi telkek ára emelkedni fog. A belépődíjakon kívül nagy jövedelme lesz a telepnek a telep kerítésének hirdetései céljaira való bérbeadásából, a telepen felállított bódék és elárusító-helyek bérbeadásából, valamint az alkalmi mutatványosok, mint pl. cirkus és artista-csoportok stb. bevétel részesezéséből. Nagy jövedelem volna ezenkívül még: a műsorok hirdetéseiből, a különböző belépőjegyek hátlapjának reklám céljaira való bérbeadásából, ingyen beszerzendő reklámtárgyaknak elárusításából, cukorkák és üdítőitaloknak a telepen és úgy a színházban, mint a moziban való árusításából. Mozgóárusok a telepen: konfetti, cukrász, percc, planétás, gyümölcs, stb. A mutatványos telepnek felémlíteti szórakozó helyei

már a legközelebbi időkben megvalósíthatóak.

különösen a katonaságtól rendkívül olcsó áron beszerezhető faanyagok, esetleg katonai munkaerő felhasználásával, mégis egy része csak kedvezőbb konjunktúra felhasználásával lesz megvalósítható, a telep vezetőjének belátása szerint.

Az általános reális kereskedelmi szokásokhoz híven a maximális kiadásokkal szemben oly minimális bevételi lehetőséget kívánok felümentni, amely azon alapszik,

hogy mindn látogató egyes látogatása alkalmával csupán egy koronát juttat a telep pénztárába. Ez az egy korona voltaképpen nevetségesen csekély összeg, mert hiszen a belépődíj a mutatványos telepre ötven fillér, holott a nyári színházban, a moziban, cirkusban, stb. egy koronánál magasabb belépődíjak is lesznek. Mégis szükségesnek tartottam az egy koronás átlag beállítását, hogy rámutassak arra, hogy még emellett is milyen horribilis jövedelmet hozna a mutatványos telep. E célból két alapon vezetem le számadásaimat.

Az első számadásom abból indul ki, hogy Szeged városának mintegy 130,000 lakosa közül tíz százalék az, amely vasár- és ünnepnapokon szórakozni kíván. Ez a tíz százalék feltétlenül emelkedik a háborus viszonyok megszűnésével, azonban dacára ennek, még ezt a tíz százalékot is leminimálom és 13,000 szórakozni vágyó helyett mindössze 10,000-et veszek számításba. Holott a katonanapok látogatóinak számát tekintve, nyugodtan tehetném ezt számot legalább 25,000-re. Az alatt az idő alatt, amíg a telep működik, számítok negyven vasár- és ünnepnapot, amelyen a közönség tömegesen keresi fel a szórakozó helyeket. Tehát, ha csupán negyven napot veszek számításba és minden napra tizezer látogatót, akik fejenként csupán egy koronát hoznak a telepen, akkor is már *négyszázezer koronára rug a bevétel.* Számítok továbbá kétszáz hétköznapot napi ötszáz korona bevétellel, ami ismét százezer korona, vagyis *a telep évi minimálisabb bevételé ötszázezer korona.*

A második számítás abból indul ki, hogy Szeged 130,000 főnyi lakosságán kívül 70,000 vidékinek az érdeklődését is felkeltjük egy év tartására alatt. Ez összesen kétszázezer látogató. Ennek azonban csak ötven százalékát veszem, vagyis százezret. Hozzávetőlegesen is legalább ötször megnézi ez a százezer ember a telepet és ha csak egy koronát költenek belépődíjjal együtt minden alkalommal, akkor is ötszázezer korona a telep minimális jövedelme. Akármilyen módon számítok tehát a telep várható minimális bevételét, az minden esetben eléri a félmilliót. Ha ezen ötszázezer korona bevételre ötven százalék kiadást, tíz százalék telepfelállítási amortizációt, további tíz százalék kövekező évi beruházást számítok, *még mindig százötvenezer koronára tiszta haszon mutatkozik.* Ha azonban nem a nevetségesen csekély egy koronát veszem alapul, hanem az átlagos minimum három koronát, akkor ezen a szerény számítási alapon is *közel félmillió korona a tiszta jövedelem.*

Az ujszegedi mutatványos telep friss életet hozna a város falai közé, megismerkedne a város közönsége az igazi jókedéllyel, mert bizonyos, hogy nagyon sokan inkább a városi mutatványos telepen szórakoznának, mint a korcsmákban és emellett a városi szegények alapjáról is bőségesen gondoskodna a telep. A mutatványos teleppel kapcsolatosan kulturinézmenyek is megvalósulnának, amint pl. *a városi zenekar, továbbá Magyarország egyetlen vidéki állatkertje és akváriuma.* A város közönsége

most fokozottan érdeklődik az ujszegedi mutatványos telep létesítése iránt, miért is szükséges, hogy Szeged városa mielőbb határozza el az ujszegedi mutatványos telep létesítését, hogy az építkezések mielőbb megkezdődjenek és hogy 1918. március 15-én a mutatványos telep tárt kapukkal várja a város közönségét.

A tanács rokonszenyvel fogadta a gondolatot és Tamás emlékiratát. A szeptemberi közgyűlés minden biznnyal foglalkozik már a kitűntő tervvel, amely fejleszti és újabb tekintélyes jövedelemhez juttatja a várost. Már ez a két ok is mellett szól, hogy nem kell sokat fontolgatni, hanem gyorsan cselekedni. A mutatványos telep vezetésére alkalmasabb embert, mint Tamás Rezső, keresve se lehetne találni. Ismeri a szegedi viszonyokat és bebizonyította, hogy mit tud.

A Wekerle-kormány bemutatkozása a főrendiházban.

Budapestről jelentik: Wekerle Sándor miniszterelnök a főrendiház esütörtöki ülésén mondotta el programbeszédét. Az ülést tizenegy óra után nyitotta meg Günther Antal alelnök, aki rámutatott azokra a sikerekre, amelyeket katonáink a 11. Isonzó-esatában elérték és felhatalmazást kért, hogy a főrendiház nevében üdvözölje a király és a vezérkar főnökét. Megemlékezik azután a bolgár királyné haláláról és felhatalmazást kér arra, hogy a konzulátus útján a bolgár király tudomásra hozza a főrendek részvétét.

Ezután a királyi leirat felolvasására került a sor, amely gróf Esterházy Móric felmentéséről és Wekerle Sándor kinevezéséről, valamint a volt kormány többi tagjának felmentéséről és az új miniszterek kinevezéséről szól. Ezután az elnök felkéri a háznagyot, hogy vezesse be az új kormány tagjait.

Wekerle Sándor miniszterelnök ezután elmondotta programbeszédét. Kifejti, hogy az új kormány változatlanul fentartja azt a programot, amelyet gróf Esterházy Móric ismertetett és főleg változatlanul megmarad e programnak a választójog reformjára vonatkozó része. *A választói reformot — mondja Wekerle — meg kell valósítani, mert ez a haladó kor követelménye.* A választójogon kívül az előző kormány programjában foglalt elveket is meg fogják valósítani. Így főszlyt fektetnek a *szociális kérdésekre,* amelyek sürgős megoldást követelnek. Elsősorban a la kásügy rendezését emeli ki, amelyet szerinte csak nagymérvű építkezéssel lehet megoldani. Rendkívül fontos a *népnevelés kérdése,* mert népünk kulturális nivóját okvetlenül emelni kell.

Feladatunk lesz a népoktatás és a vele összefüggő intézetek közvetlen ellenőrzése az egységes állameszme megóvása érdekében. Akeiónk érintetlenül hagyja a szabadságot, de határozott ellenőrzést kíván, hogy tanintézetek ne váljanak az állameszme elleni tárok melegágyaivá.

Osram
A bevált fényerősítő izzólámpa

Kapható Fonyó Sománál Szegeden.